

Katowice, dnia 14 lipca 2022 r.

INFORMACJA Nr 47/2021/EW

w sprawie pożaru endogenicznego zaistniałego w dniu 19 października 2021r. o godz. 2²⁵ w Jastrzębskiej Spółce Węglowej S. A. KWK Knurów- Szczyglówce Ruch Szczyglówce w Knurowie w chodniku 22a w pokładzie 405/1 na poziomie 850m.

Pożar zaistniał w chodniku 22a w pokładzie 405/1 na poziomie 850m w miejscu zlokalizowanym około 52m na wschód od skrzyżowania z chodnikiem 21b w pokładzie 405/1.

W tym rejonie pokład 405/1 o grubości 3,6m i nachyleniu około 14° nie zagrożony wyrzutami gazów i skał zaliczony został do: I stopnia zagrożenia tapaniami, III kategorii zagrożenia metanowego, klasy B zagrożenia wybuchem pyłu węglowego, I stopnia zagrożenia wodnego, i I kategorii zagrożenia klimatycznego. Chodnik 22a w pokładzie 405/1 objęty został granicami pola IV kategorii zagrożenia metanowego. Węgiel tego pokładu zaklasyfikowano do II grupy skłonności do samozapalenia oraz na podstawie przeprowadzonych badań wyznaczono energię aktywacji wynoszącą 64kJ/mol, wskaźnik $Sz^a=42,4^{\circ}\text{C}/\text{min}$ i określono czas inkubacji pożaru wynoszący 93 dni.

W pokładzie 405/1 zaprojektowano eksploatację kolejną ścianą XXII, której parcela położona była na południe od zrobów zlikwidowanej ściany XXI. Dla ściany XXII w pokładzie 405/1 wykonano: chodnik 22a (wyrobisko nadścianowe) i chodnik 22b (wyrobisko podścianowe) oraz pochylnię badawczą 22d, stanowiącą przecinkę rozruchową tej ściany. Chodnik 22a w pokładzie 405/1 o nachyleniu do 10° wykonany został w odrzwiach obudowy typu ŁP12/V32/4/A stawianych co 0,75m i stabilizowanych rozporami stalowymi dwustronnego działania z opinką ze siatek stalowych łańcuchowo - węzłowych. Wyrobisko te wydrążono wzdłuż otamowanego chodnika badawczego 21b z pozostawieniem płotu węglowego o szerokości od 3,5m do 5m, sąsiadującego ze zrobami zlikwidowanej ściany XXI w pokładzie 405/1. Chodnikiem 22a odprowadzano powietrze w ilości 840m³/min z pochylni badawczej 22d, w której zbrojono ścianę XXII w pokładzie 405/1.

W dniu 19 października 2021r. około godziny 2²⁵ sztygar zmianowy oddziału zbrojenia i likwidacji w chodniku 22a w odległości około 52m na wschód od skrzyżowania z chodnikiem 21b w pokładzie 405/1, na północnym odcisie wyrobiska zauważył palący się węgiel i dymy. Razem z dwoma pracownikami przystąpił on do aktywnego gaszenia pożaru za pomocą gaśnic i wody z rurociągu przeciwpożarowego. Sztygar powiadomił o zdarzeniu dyspozytora ruchu zakładu górniczego, który rozpoczął prowadzenie akcji ratowniczej. Wyzaczył on strefę zagrożenia, z której wycofał 19 pracowników bez użycia aparatów uciezkowych oraz skierował do miejsca pożaru 2 kopalniane zastępy ratownicze. Około godziny 3⁵⁰ prowadzenie akcji przejął od dyspozytora kierownik ruchu zakładu górniczego. Akcja przeciwpożarowa

polegała na zlewaniu ociosu wodą, usuwaniu i gaszeniu żarzącego się spękanego węgla pokładu 405/1 oraz podawaniu mieszaniny wody ze środkami antypirogennymi do otworów wywierconych w sąsiedztwie miejsca pożaru. W ramach akcji podawano także azot za tamę w chodniku badawczym 21b oraz wodę do zrobów zlikwidowanej ściany XXI w pokładzie 405/1. Podczas prowadzonej akcji analizatory tlenu węgla zabudowane na drogach odprowadzania gazów pożarowych zarejestrowały maksymalnie 81 ppm CO. W dniu 20 października 2021r. o godzinie 6⁰⁰, kierownik akcji uznał, że pożar został aktywnie ugaszony i zakończył akcję przeciwpożarową. Akcję prowadzoną

z udziałem zastępów ratowniczych własnych oraz z jednostek ratownictwa górniczego, nadzorował OUG w Gliwicach. W związku z pożarem oraz prowadzoną akcją przeciwpożarową żaden z pracowników nie zgłosił wypadku. Dalsze prace w rejonie miejsca pożaru prowadzono w oparciu o plan prac profilaktycznych, pozytywnie zaopiniowany przez zespół do spraw zagrożeń naturalnych poszerzony o specjalistów i zatwierdzony przez kierownika ruchu zakładu górniczego.

Przyczyną pożaru endogenicznego było samozagrzanie się spękanego węgla pokładu 405/1, zalegającego w płocie węglowym pomiędzy chodnikiem 22a a zrobami ściany XXI w pokładzie 405/1, na poziomie 850 m.

W związku z zaistniałym pożarem, Dyrektor OUG w Gliwicach wydał decyzję z dnia 20 października 2021r., nakazując:

1. Prace w rejonie zakończonej akcji ratowniczej w chodniku 22a w pokładzie 405/1 prowadzić w oparciu o szczegółowy plan prac profilaktycznych uwzględniający stałą kontrolę stanu zagrożeń naturalnych, pozytywnie zaopiniowany przez zespół do spraw zagrożeń naturalnych poszerzony o specjalistów oraz zatwierdzony przez kierownika ruchu zakładu górniczego.
2. Zabezpieczyć obudową chodnik 22a w pokładzie 405/1 w miejscu, w którym w trakcie prac związanych z aktywnym gaszeniem pożaru i usuwaniem zagrzanego węgla usunięto opinkę, wytworzono pustki za obudową oraz usunięto rozpory stabilizujące odrzwia obudowy. Powyższe zabezpieczenie wyrobiska wykonać zgodnie z ustaleniami opracowanymi przez kierownika działu górniczego.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Gliwicach.